

## TROONREDE 2010

Dinsdag, 21 september 2010

Landgenoten,

Voor écht economisch herstel is een stabiele regering nodig. Daar wil iedereen wel in zitten, en daarom werken - sinds de Tweede Kamer-verkiezingen van 9 juni - alle politieke partijen elkaar flink tegen om zélf maar de macht te krijgen. Intussen doet het huidige kabinet niet veel, wat u zonder twijfel net zo veel zorgen baart als mij.

De gevolgen van de crisis zult u nog lang blijven merken. Ik zeg het maar gewoon zoals het is. De nieuwe regering, kortom, moet dan ook in elk geval stevig bezuinigen, zodat u later nog tevreden kunt leven. Wanneer dat precies zal zijn, dat kan ik u nu niet vertellen.

De huidige regering heeft wel geprobeerd de economie te stimuleren, maar daar is dus niet zo veel van terechtgekomen. Ze hád al te weinig geld, maar door het opkopen van banken én doordat u minder belasting hebt betaald, is dat nog veel minder geworden. Daarbij moeten we ons ook nog eens houden aan allerlei lastige Europese regels. Dit kan zo niet langer.

Wat moet er gebeuren?

Ten eerste moet het eindelijk eens afgelopen zijn met die werkloosheid. U moet gewoon aan de slag, zich snel laten omscholen, of een slechter betaalde baan nemen. Want anders zijn er straks helemaal geen mensen meer die werken. Dit is nodig omdat u steeds later doodgaat.

Goed. Ten tweede mag u niet meer gaan verdienen maar moet u wel harder werken. We hebben onze welvaart immers voor een groot deel te danken aan handel met het buitenland, en de concurrentie in die branche wordt steeds sterker, omdat u te veel verdient.

Verder hoef ik u niet te vertellen dat u onze banken niet meer vertrouwt - en dan druk ik mij voorzichtig uit. Maar: omdat zij zo belangrijk zijn voor onze economie moet u ze tóch maar vertrouwen. Heus, er kómt strenger toezicht, en de nieuwe regering zal ze belastinggeld blijven geven. Als wettelijk wordt vastgelegd dat ze fatsoenlijk met dat geld moeten omgaan en hun bestuurders niet overdreven mogen belonen, komt het allemaal goed. Wanneer exact, dat weet ik - zoals gezegd - écht niet, ik ben slechts uw koningin.

Uw pensioen ten slotte: dat is redelijk zeker - tenminste, in vergelijking met dat van inwoners van andere landen. Maar uw kinderen mogen pas later met pensioen. Want doordat u dus steeds later sterft én omdat de pensioenfondsen minder geld hebben - door die vermaledijde crisis -, is het niet *helemaal* zeker dat ze alles straks nog kunnen betalen. Let op: dat vinden zowel werkgevers als werknemers.

Maar er is gelukkig meer in het leven dan geld. De manier waarop u samenleeft heeft mij altijd verbaasd. U vond het vanzelfsprekend om netjes met elkaar om te gaan. De afgelopen jaren bleek wel dat dit helemaal niet zo natuurlijk is. Ahum. Natuurlijk, meningsverschillen liepen wel eens uit de hand, maar tegenwoordig gaat het wel érg van dik hout zaagt men planken. Laten we elkaar daarom toch accepteren zoals we zijn, niet zo moeilijk doen, elkaar beleefd te woord staan, en ons aanpassen als dat nodig is. Dat is toch niet te veel gevraagd?

Enfin. Intussen eist u allemaal een goede kwaliteit van leven voor u en uw kinderen: goede, betaalbare zorg (als u dan zo lang blijft leven, en dus ziek wordt), een villa voor een habbekrats, een fijne baan, een omgeving zonder overlast of criminaliteit, efficiënt vervoer, en geen gezeur van de overheid. Én goed onderwijs. Alsof dat allemaal niets kost!

Voor de meesten van u is de gezondheidszorg best goed. Maar die is wel érg duur geworden - omdat u dus steeds later doodgaat, maar ook doordat artsen steeds meer kunnen. En dat kost ook geld. Daarom moeten onze ziekenhuizen u toch maar minder goed helpen.

Zoals u de afgelopen jaren wel hebt gemerkt worden er weinig woningen gebouwd, maken te veel jongeren hun opleiding niet af en vallen anderen lastig 'omdat ze geen gelijke kansen krijgen', staat u te vaak in de file, zijn wij slecht voorbereid op Europese geld- en milieuregels, en - volgens mijn zoon - ook op allerlei vormen van wateroverlast en -tekort.

Wat dat onderwijs betreft: u moet niet alleen leren, maar daarna ook simpelweg aan de slag. En we hebben uw geld nodig voor écht slimme mensen en goede nieuwe ideeën, zodat we beter kunnen concurreren in de wereld. En ja, dan moeten ondernemers daar meer aan meebetalen.

Waar halen we het geld verder vandaan? (Dit was een retorische vraag.)

In de goede Hollandse traditie exporteren wij veel groenten, fruit en bloemen – nu gekweekt met moderne, milieuvriendelijke productiemethoden. Daarmee zorgen we ook nog eens dat arme mensen in verre landen te eten krijgen. - Gelukkig, het is niet alleen huilen met de pet op. En: we geven via allerlei organisaties internationaal het goede voorbeeld als bestrijder van armoede en voorvechter van milieu, mensenrechten, veiligheid en goed bestuur. Bijzonder trots ben ik op ons leger, vooral op de militairen die de afgelopen jaren de bevolking van Afghanistan zo effectief hebben geholpen. Af en toe denk ik aan de doden en gewonden.

Ander nieuws nu. De Antilliaanse eilanden Curaçao en Sint-Maarten worden aparte landen, en de ingezetenen van Bonaire, Sint-Eustatius en Saba zijn vanaf nu burgers van Nederlandse gemeenten. Van harte!

Tot hen en tot u zeg ik:

Landgenoten,

Terwijl we wachten op een nieuwe regering zijn vele besluiten van de huidige regering nog niet doorgevoerd. Ik hoop dat de nieuwe regering het hoofd koel zal houden en knopen zal doorhakken bij de moeilijke beslissingen die nodig zijn om onze problemen het hoofd te bieden. Weet – ook als het écht lastig wordt - dat ik met u meeleef. Weinig is echter zeker.